

III Kongres „Regeneracja Miast Przemysłowych”

Temat III Kongresu: **Energetyczna regeneracja miast**

Opracowanie: T. Markowski; T. Komornicki, J. Hausner

Gwałtowne zmiany dokonujące się w sferze zasilania energetycznego będą miały charakter globalny, europejski, krajowy i lokalny. W ich efekcie powstaną nowe źródła wytwarzania i zaopatrzenia w energię. Pozycja miast w nowo formowanych sieciach zasilania będzie czynnikiem wpływającym na ich rozwój oraz na atrakcyjność osiedleńczą (dostęp do taniej i czystej energii).

Transformacja energetyczna staje się wysoce dynamicznym procesem, z którym wiąże się szereg złożonych uwarunkowań, w tym interesów gospodarczych, geopolitycznych i społecznych. Najmocniej skutki tej transformacji odczujemy w strukturach zurbanizowanych. Regeneracja energetyczna wywoła przemiany we wszystkich sferach funkcjonalno-przestrzennych: **wytwórczej, społecznej i środowiskowo-przestrzennej**.

Potencjał energetyczny każdego zurbanizowanego układu może być reorientowany tylko wówczas, kiedy do różnych działań włączymy sferę gospodarowania przestrzenią. Przemiany w zagospodarowaniu przestrzennym są procesem długotrwałym, o dużej inercji, konfliktogennym, o wysokich kosztach społecznych; często nie dającym się przeprowadzić bez właściwej (złożonej i wysoce sprawnej) publicznej interwencji.

Energetyczna regeneracja wymaga nowych kompetencji władz publicznych, przemian w systemach wartości i dostosowania systemów regulacyjnych. To proces, który wymaga antycypacyjnego działania, odnoszenia się do załączkowych procesów i prewencyjnego działania wobec potencjalnych negatywnych skutków. Niezbędna jest zatem nowa kultura współzarządzania miastami regeneracyjnymi.

Dostosowanie miast do nowych uwarunkowań klimatycznych, geopolitycznych, globalizacyjnych, cyfryzacji gospodarek wymaga także diametralnej zmiany paradygmatów w zakresie wielu praw związanych z własnością nieruchomości, kryteriów naruszania interesu osób trzecich, redefinicji wartości publicznych i skali przestrzennej interesu publicznego oraz jego ochrony, nowych katalogów inwestycji tzw. celu publicznego.

Energetyczna regeneracja obszarów zurbanizowanych oznacza także zmiany po stronie finalnych użytkowników, czyli mieszkańców. Koszty energii mogą wpływać na ich decyzje w zakresie wyboru miejsca zamieszkania, mobilności codziennej i fakultatywnej oraz szerzej – w odniesieniu do stylu życia. Bardzo ważne jest, aby jednostki samorządowe umiały te zmiany przewidywać oraz dostosowywać do nich swoje działania, zapobiegając pogłębianiu się chaosu przestrzennego.

Obszary tematyczne Kongresu

1. Termodynamiczne wymuszenia i ograniczenia transformacji energetycznej:
 - możliwości gospodarowania energią w obiegu zamkniętym,
 - geopolityczne uwarunkowania formowania się nowych sieci zasilania energetycznego,
 - energetyka wodorowa,
 - naturalne i lokalne źródła energii,
 - energetyka systemowa i rozproszona,
 - prawne regulacje gospodarowania energią.
2. Społeczny wymiar energetycznej regeneracji miast:
 - zagrożenie wykluczeniem i ubóstwem energetycznym,
 - migracje spowodowane kosztami energii oraz związane z regeneracją energetyczną,
 - zmiany w mobilności codziennej i fakultatywnej spowodowane kosztami energii oraz związane z regeneracją energetyczną,
 - kompetencje warunkujące transformację energetyczną.
3. Gospodarczy wymiar transformacji energetycznej:
 - bilans energetyczny miasta,
 - przemysł jako partner regeneracji energetycznej miasta,
 - wytwórcy i dostawcy energii w zintegrowanym modelu transformacji energetycznej miasta,
 - techniczny i technologiczny wymiar energetycznej regeneracji miasta,
 - zaopatrzenie w energię a cyfryzacja miast.
4. Uwarunkowanie przestrzenne energetycznej regeneracji miast:
 - planowanie przestrzenne wobec wyzwań transformacji energetycznej,
 - energia odnawialna w architekturze i urbanistyce,
 - rozproszone systemy energetyczne – bateryjne, kinetyczne, ciepłe banki energii,
 - inteligentne budownictwo,
 - infrastruktura komunalna w energetycznej regeneracji miasta,
 - uwarunkowania i konsekwencje indywidualnej elektromobilności.